

gp.ukom@gov.si

Številka: 010-5/2012/54
Datum: 6. 6. 2012

Zadeva: Predlagam vladi št. 2844 - pot do zmage nad krizo - idealni varčevalni ukrepi - odgovor
Zveza: Dopis številka 092-187/2012/1, z dne 15. 5. 2012

V zvezi z dopisom Urada Vlade RS za komuniciranje št. 092-187/2012/1 z dne 15. 5. 2012, številka predloga 2844: Pot do zmage nad krizo - idealni varčevalni ukrepi, Ministrstvo za pravosodje in javno upravo s svojega delovnega področja posreduje naslednji odgovor k pobudi pod zaporednima številka 3 in 6:

Glede predloga pod zaporedno št. 3: Znižanje števila javnih uslužbencev

V zvezi s predlogom za znižanje števila javnih uslužbencev v javnem sektorju Ministrstvo za pravosodje in javno upravo pojasnjuje, da je Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, v nadaljevanju ZUJF) z namenom znižanja javnofinančnih odhodkov med ostalimi ukrepi uredil tudi omejitev zaposlovanja v javnem sektorju. V 183. členu je uzakonil omejitev zaposlovanja v javnem sektorju tako, da je ne glede na veljavne standarde in normative za posamezne dejavnosti javnega sektorja in ne glede na sprejete kadrovske načrte, programe dela, poslovne in finančne načrte posameznega proračunskega uporabnika, kot jih določajo predpisi za posamezne dejavnosti javnega sektorja, zaposlovanje dovoljeno le na podlagi ustreznega soglasja, ki ga mora uporabnik proračuna pridobiti pred začetkom postopka zaposlitve. Zaposlitev brez soglasja je mogoča le v primeru, če gre za prevzem javnih uslužbencev, ki je posledica prenosa nalog na podlagi sprememb zakona oziroma reorganizacije, če gre za nadomestne zaposlitve za določen čas zaradi dalj časa začasno odsotnih javnih uslužbencev, ko odsotni javni uslužbenec prejme nadomestilo plače iz sredstev, ki jih ne zagotavlja uporabnik proračuna, ali če gre za zaposlitev za določen čas zaradi predčasnega prenehanja delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas.

Poleg tega se bo število javnih uslužbencev po uveljavitvi ZUJF znižalo tudi iz razloga prenehanja pogodbe o zaposlitvi. Pogodba o zaposlitvi bo prenehala veljati tistim javnim uslužbencem, ki bodo izpolnili pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine razen, če se delodajalec in javni uslužbenec za zagotovitev nemotenega delovnega procesa v roku dveh mesecev od izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine dogovorita za nadaljevanje delovnega razmerja. Javni uslužbenec, ki mu bo na ta način prenehala pogodba o zaposlitvi, pa se bo sicer sam odločil, ali bo uveljavil pravico do starostne pokojnine ali bo nadaljeval delo pri drugem delodajalcu ali pri drugi obliki zaposlitve. ZUJF pa določa tudi izjemo,

in sicer da javnemu uslužbencu delovno razmerje ne preneha, če je zaradi nemotenega delovnega procesa potrebno, da nadaljuje z delom, za kar se dogovorita s predstojnikom.

Predlog glede znižanja števila javnih uslužbencev pa se nanaša deloma tudi na znižanje plač v javnem sektorju. Pojasnjujemo, da je ZUJF že določil, da se osnovne plače znižajo s prvim dnevom naslednjega meseca po uveljavitvi zakona linearno za 8%. Z istim dnevom se odpravita še preostali tretja in četrta četrtina nesorazmerja v osnovnih plačah. Tako bodo zaposleni prejeli osnovno plačo, ki ustreza vrednosti plačnemu razredu, brez odbitkov od polne vrednosti plačnega razreda. Odprava nesorazmerij v osnovnih plačah predstavlja velik dosežek pogajanj med reprezentativnimi sindikati javnega sektorja in predstavniki vladne strani, saj po eni strani za večino javnih uslužbencev ta odprava nesorazmerij blaži znižanje vrednosti plačnih razredov za 8%, po drugi strani pa prispeva k transparentnosti osnovnih plač in poenostavlja postopke v zvezi z določanjem plače ob morebitnih zaposlitvah, premestitvah, imenovanjih v naziv ali višji naziv in ob napredovanjih v višji plačni razred. Z odpravo nesorazmerij v osnovnih plačah ne bo več potrebno ugotavljati, kakšne so bile prevedbe za posamezna delovna mesta oziroma nazive ob prehodu v nov plačni sistem, saj razlike med vrednostjo plačnega razreda in dejanskim izplačilom osnovne plače ni več.

V zvezi z zadnjim predlogom predlagatelja s predlogom za uvedbo nadzora produktivnosti in gospodarnosti zaposlenih pa pojasnjujemo, da je uslužbenki in plačni sistem že vzpostavil določene mehanizme izvajanja nadzora dela javnih uslužbencev, kot na primer:

- v Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09-uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 94/10-ZIU, 107/10, 35/11 in 110/11-ZDIU12), ki določa, da se za napredovanje v višji plačni razred delovna uspešnost ocenjuje glede na rezultate dela, samostojnost, ustvarjalnost, zanesljivost in natančnost pri delu, kvaliteto sodelovanja in organizacijo dela, in
- v Zakonu o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02, 110/02, 2/04, 23/05, 62/05, 113/05, 21/06, 131/06, 33/07, 65/08, 69/08 in 69/08), kjer je opredeljeno, da je javni uslužbenec odgovoren za rezultate (odgovarja za kvalitetno, hitro in učinkovito izvrševanje zaupanih javnih nalog), da nadrejeni spremlja delo uradnikov in vsaj enkrat letno opravi z njimi razgovor in da se posebej ocenjujejo strokovne in delovne lastnosti uradnikov, prav tako pa ta zakon ureja tudi postopek ugotavljanja nesposobnosti, kar je lahko tudi razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi, kot je možna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz razloga nesposobnosti kot tudi iz krivdnih razlogov.

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo na podlagi navedenega meni, da bodo finančni učinki znižanja števila zaposlenih v javnem sektorju zaradi omejitev zaposlovanja, ter prenehanje pogodb o zaposlitvi javnim uslužbencem, ki pridobijo pravico do starostne pokojnine ter zaradi znižanja plač zaenkrat ustrezen mehanizem za znižanje javnofinančnih izdatkov na tem področju.

Glede predloga pod zaporedno št. 6: zmanjševanje števila občin in strožji nadzor nad upravljanjem občinskih financ

Predlog za zmanjšanje števila občin v Sloveniji je v izhodišču podoben tistemu, s katerim smo se srečali, ko smo v tedanji Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko izdelali »Analizo posledic ustanavljanja velikega števila novih občin od uvedbe lokalne samouprave«, ki je bila strokovna osnova za spremembo Zakona o lokalni samoupravi v letu 2010 (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-R - Uradni list RS, št. 51/10 z dne 28. 6. 2010). Navedena analiza je dostopna na spletni strani:

http://www.svlr.gov.si/si/delovna_podrocja/podrocje_lokalne_samouprave/obcine/.

Glede na potrebno dolgoročno načrtovanje na področju lokalne samouprave bo Ministrstvo za pravosodje in javno upravo predlagalo Vladi Republike Slovenije, da začne postopek za pripravo Strategije razvoja lokalne samouprave v Sloveniji. K temu nas napotujejo ugotovitve iz revizije Računskega sodišča Republike Slovenije, ki jo je sodišče izvedlo v začetku leta 2012 in so revidirali področje ureditve občin. Eno od področij, ki mu bomo posvetili večjo pozornost, bo tudi dolgoročni strateški okvir za združevanje občin. Menimo, da je za to potrebno daljše obdobje. Združevanje vsekakor ne bo moglo biti administrativno, temveč prostovoljno z ustreznimi spodbudami.

O ustanavljanju pokrajin trenutno zaradi finančne krize ni mogoče razmišljati, bo pa resorno ministrstvo še naprej spodbujalo in podpiralo povezovanje občin na podlagi veljavne zakonodaje z namenom zmanjšanja stroškov in bolj učinkovitega delovanja občin.

Glede finančnega nadzora poslovanja občin menimo, da je to področje zakonsko primerno urejeno. Sam nadzor občin poteka na več ravneh.

Na ravni občine je župan odgovoren za vzpostavitev in delovanje notranjega revizijskega finančnega nadzora poslovanja občine. Revizija mora biti opravljena enkrat letno v večjih občinah in najmanj enkrat na tri leta v manjših občinah.

Najvišji organ nadzora javne porabe v občini je NADZORNI ODBOR. V okviru svoje pristojnosti nadzorni odbor:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organizacij porabnikov občinskega proračuna, pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi, občinskim javnim premoženjem ter ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

Delo nadzornega odbora je javno. Nadzorni odbor je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev in spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov. Nadzorni odbor sme javnost obvestiti o svojih ugotovitvah takrat, ko je njegovo poročilo dokončno.

Naloge nadzornega odbora so:

- preverjanje skladnosti proračuna občine z zakoni, drugimi predpisi s področja javnih financ, odloki, programi in drugimi sklepi občinskega sveta;
- preverjanje skladnosti zaključnega računa s proračunom in odločitvami občinskega sveta;
- preverjanje skladnosti finančnih načrtov ožjih delov občine ter uporabnikov proračunskih sredstev;
- redno preverjanje pravilnosti in gospodarnosti razpolaganja z občinskim premoženjem,
- proučevanje finančnih in obligacijskih listin, ki nastajajo ob porabi sredstev,
- ugotavljanje skladnosti ravnanja s pravnimi predpisi in določenimi nameni,
- izdelava nadzorstvenega zapisnika in poročila,
- proučevanje pripomb strank v postopkih nadzora,
- obveščanje pristojnih organov občine in predlaganje ukrepov iz njihove pristojnosti,
- prijavljanje suma storitve prekrška ali suma storitve kaznivega dejanja.

Nadzorni odbor preverjanja opravi v okviru rednega nadzora. Nadzorni odbor o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih izdelava poročilo s priporočili in predlogi, ki ga je v skladu s

sprejetim programom in s statutom naložbenimi nalogami dolžan podati občinskemu svetu najmanj enkrat letno. Občinski svet, župan ter organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

Na ravni države izvajajo nadzor finančnega poslovanja občin naslednji organi:

- inšpekcije po posameznih ministrstvih (sodelovanje v investicijah po občinah),
- proračunska inšpekcija Ministrstva za finance,
- Računsko sodišče Republike Slovenije,
- komisija za nadzor proračuna in drugih javnih financ Državnega zbora Republike Slovenije.

Projekte v občinah, ki so sofinancirani z sredstev EU pa lahko revidira še Računsko sodišče EU.

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo predlaga, da predlog odgovorov vključite v skupen odgovor predlagatelju ukrepov.

S spoštovanjem,

Dr. Senko Pličanič
minister